

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. I., a.s.** v likvidácii, so sídlom v K.K., IČO : X.X. proti žalovanej **Sociálnej poisťovni**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, IČO : 30 807 484, o zaplatenie **16 241,88 eur (489 303,-- Sk)**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 226/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2009 sp. zn. 2 Co 5/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 26. septembra 2008 č.k. 15 C 226/2007-45 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 489 303,-- Sk so 7 % ročným úrokom z omeškania od 26. mája 2006 do zaplatenia a trovy konania v sume 72 450,-- Sk na účet advokáta žalobcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Košice II z 3. apríla 2006 č.k. 20 C 529/2003-105 zaviazaný zaplatiť J. S., u ktorého bola dňa X.X. zistená choroba z povolania, sumu 540 000,- - Sk z titulu mimoriadneho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., súdny poplatok v sume 27 000,-- Sk a trovy konania v sume 121 065,-- Sk, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 25. mája 2006. Žalobca vyplatil za žalovanú J. S. odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 384 000,-- Sk a uhradil aj trovy právneho zastúpenia v sume 86 101,-- Sk a súdny poplatok v sume 19 202,-- Sk. Vychádzajúc z ustanovení § 16 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, §§ 44b ods. 2, 44a ods. 2 a 44g zákona č. 274/94 Z.z. o Sociálnej poisťovni, ako aj § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že

žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila. Žalobe, včítane príslušenstva, preto vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., vzhľadom na úspech žalobcu v konaní.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28. mája 2009 sp. zn. 2 Co 5/2009 rozhodnutie okresného súdu potvrdil a rozhodol o trovách odvolacieho konania. Podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. V zmysle § 44b ods. 2 zákona č. 274/1994 Z.z., ak totiž zamestnávateľ uhradil zamestnancovi uvedenému v ods. 1 škodu alebo jeho časť podľa § 44a ods. 2, má právo, aby sociálna poisťovňa uhradila ním nahradenú škodu, a to až do výšky, v akej bol povinný nahradiť škodu tomuto zamestnancovi. Rozhodnutie okresného súdu považoval preto za vecne správne.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že sa žaloba zamietá. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. a/ a f/ O.s.p. a uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. K nedostatku právomoci súdov v tejto veci konať a rozhodnúť (§ 237 písm. a/ O.s.p.) uviedla, že súdy oboch stupňov nevyriešili túto otázku správne. Za podstatnú skutočnosť, z ktorej vyvodili svoju právomoc konať, považovali právnu kvalifikáciu nároku žalobcu v jeho návrhu. So zreteľom na obsah žaloby, konajúci súd mal v prvom rade posúdiť, či žaloba predstavuje uplatnenie ohrozeného práva podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na zmeny, ku ktorým došlo od 1. januára 2004 zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Poukázala na to, že právna úprava vo veciach úrazových dávok, platná od 1. januára 2004 do 31. júla 2004, takúto právomoc nezverila ani vykonávateľovi zákona (žalovanej), ani ju osobitne nezverila do právomoci súdom. Súd ani nemá k dispozícii právnu normu, pod ktorú by subsumoval priznanie plnenia, ktoré sa v danom prípade požaduje. K existencii vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. uviedla, že išlo o vec dôležitého verejného záujmu. Odvolací súd odňal preto nenariadením pojednávania na prejednanie odvolania účastníkom právo na spravodlivý proces. Okrem toho namietala, že rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 1 O.s.p., keď žalobca bol v záhlaví rozsudku nesprávne označený, resp. súd v ňom označil zástupcu žalobcu, hoci tento žalujúcu spoločnosť v konaní nezastupoval.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že ho navrhuje ako nedôvodné zamietnuť. Považoval napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaná napadla dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 28. februára 2010.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci

podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Žalovaná v dovolaní tvrdila, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadami uvedenými v § 237 písm. a/ a f/ O.s.p.

Dovolací súd však existenciu namietaných vád nezistil.

Vadu uvedenú v ustanovení § 237 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, žalovaná odôvodnila v podstate tým, že právna úprava platná od 1. januára 2004 do 31. júla 2004, vec žalobcom uplatnenú nezverila ani vykonávateľovi zákona, ani ju osobitne nezverila do právomoci súdom a že nie je ani k dispozícii právna norma, pod ktorú by sa dalo podradiť priznanie požadovaného plnenia.

S uvedenou argumentáciou sa dovolací súd nestotožňuje.

Predmetom žaloby je žalobcom uplatnené právo, aby mu žalovaná uhradila ním zaplatenú škodu na zdraví, spôsobenú jeho zamestnancovi chorobou z povolania zistenou X.X. do výšky, v akej bol povinný škodu na zdraví v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice II z 3. apríla 2006 č.k. 20 C 529/2003-105 zamestnancovi nahradiť. Z uvedeného je zrejmé, že k poškodeniu zdravia zamestnanca v dôsledku choroby z povolania došlo pred 1. januárom 2004. Na nároky z tohto poškodenia zdravia vzniknuté, včítane práva zamestnávateľa, aby Sociálna poisťovňa uhradila ním nahradenú škodu, a to až do výšky, v akej bol povinný nahradiť škodu zamestnancovi, sa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a ani zákon č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, nevzťahuje. Medzi žalobcom a žalovaným ide o právny vzťah z poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, ktorý s účinnosťou od 1. apríla 2002 upravoval zákon č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni. Žalobcom uplatnené právo treba teda považovať za osobitný druh nároku, vyplývajúci z poistenia zodpovednosti za škodu, ktorý bolo treba posúdiť podľa § 44a a nasl. zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni.

Uvedený zákon neupravuje, ktorý orgán má rozhodnúť v prípade, ak Sociálna poisťovňa neuhradí zamestnávateľovi ním nahradenú škodu zamestnancovi. Ak právny poriadok neurčuje iný orgán, ktorý má poskytnúť ochranu subjektívnych práv, súdna prax vychádza v súlade s Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR z názoru, že orgánom, ktorý je povinný

poskytnúť ochranu, je súd (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. augusta 2008 sp. zn. 3 M Cdo 20/2007, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 102/2001).

Keďže v danom prípade niet iného orgánu kompetentného vec prejednať a rozhodnúť, je potrebné dospieť k záveru, že prejednanie tejto veci patrí do právomoci všeobecných súdov. Žalovaná preto neopodstatnene namietala, že konanie pred súdmi nižších stupňov trpí vadou uvedenou v § 237 písm. a/ O.s.p.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté ani vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľka namietala porušenie (odňatie) jej práva účasti na odvolacom pojednávaní tým, že v tejto veci nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, keďže odvolací súd napadnutý rozsudok vyhlásil bez nariadenia pojednávania, treba uviesť, že podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.).

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom dovolateľky, že v danej veci bolo treba pojednávanie nariadiť z dôvodu uvedeného v § 214 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Samotná dovolateľka neuviedla, v čom konkrétne bola táto vec z hľadiska verejného záujmu tak dôležitá, že si to vyžadovalo na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie. V tejto súvislosti, iba ňou uvedený odkaz na predchádzajúci text dovolania, je nenáležitý.

K tvrdeniu žalovanej, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, lebo žalobca bol v záhlaví rozsudku nesprávne označený, resp., že súd v ňom označil zástupcu žalobcu, hoci tento žalujúcu spoločnosť v konaní nezastupoval, treba uviesť, že ak súd v záhlaví rozsudku označí účastníka - právnickú osobu neúplne (v obchodnom mene neuvedie slovo „v likvidácii“), resp. ak v ňom označí zástupcu, hoci tento účastníka nezastupoval, ide o zrejme nesprávnosti, ktoré je možné odstrániť postupom podľa ustanovenia § 164 O.s.p.

(v prvom prípade sa tak aj stalo). Takéto vady nespôsobujú nepreskúmateľnosť rozsudku, ako to nesprávne tvrdí žalovaná a nemajú ani za následok prípadné porušenie práva na spravodlivý proces.

Dovolaací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu prípustnosti dovolania obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami b/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Pre úplnosť treba ešte dodať, že ak žalovaná v dovolaní namietala omyl súdu pri aplikácii práva, nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovanej boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalovanej smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

Žalobca mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolaací súd napriek tomu úspešnému účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

Bratislave 26. januára 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová